Hoe zoeken patiënten informatie op over pigmentvlekken en maligne melanomen voor ze naar de huidspecialist stappen? Een exploratief onderzoek naar de voorkennis bij patiënten

Haio: DE SOETE Véronique , KUL
Promotor: VAN NULAND Marc , KUL
Praktijkopleider: Barbier Inge , VAN BOXSTAEL Rudy

Context: Door sensibiliseringscampagnes en georganiseerde screeningsmomenten zoals ?Euro Melanoma? heeft huidkanker de afgelopen jaren heel wat aandacht gekregen. Hierdoor worden mensen alsmaar bewuster van enerzijds huidafwijkingen en anderzijds gewoontes die een invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van huidkanker. Bewuste patiënten zijn graag ge?nformeerd en met de opkomst van het internet is medische informatie laagdrempelig en toegankelijk geworden.

Onderzoeksvraag: Aan de hand van vragenlijsten wordt nagegaan wat de voorkennis van de patiënt is bij een aanmelding bij de huidspecialist. Om het onderzoek specifiek te maken is het onderzoek gericht op de zoektocht naar informatie over pigmentvlekken en maligne melanomen.

Methode: Allereerst werd een uitgebreid literatuuronderzoek verricht om antwoord te geven op volgende vragen: ?Wie gaat op zoek naar gezondheidsinformatie?? ?Op welke manier, waar en om welke reden gaan mensen op zoek?? en ?Heeft dit een weerslag op de arts-patiënt relatie??. Vervolgens werden vragenlijsten opgesteld met de volgende onderzoeksvragen: ?Hoe bent u bij de huidspecialist terecht gekomen??, ?Om welke reden en via welke kanalen wordt er op voorhand rond pigmentvlekken informatie opgezocht?? en ?Welke informatie is gekend en welke rol speelt deze informatie in de acties die u onderneemt?? De vragenlijsten werden uitgedeeld aan acht dermatologische praktijken verspreid over Vlaanderen. Honderdachtentwintig vragenlijsten werden in totaal gebruikt voor de verwerking van de resultaten.

Resultaten: Uit het Belgische onderzoek van de UCL en de CM blijkt dat 93% van de Vlamingen gezondheidsinformatie opzoekt, 91% van hen doet dit af en toe online. Ons onderzoek toont dat 28% van de patiënten die zich bij de huidspecialist aanmelden online gezondheidsinformatie heeft opgezocht over pigmentvlekjes en melanomen. Veertien percent van de patiënten die vragenlijsten had ingevuld, was doorverwezen door de huisarts. Wanneer de patiënten zelf informatie hadden opgezocht, maakte 6% een afspraak bij de huisarts en 30% rechtstreeks bij de huidspecialist. Achtentwintig percent had zelf informatie opgezocht via het internet. Een belangrijke drijfveer hiervoor was ongerustheid. Zeventig percent kende de ?Euro Melanoma? campagne niet. Eenenzestig percent kende de ABCDE-regel niet wanneer deze niet verder werd toegelicht. Wanneer deze regel wel werd toegelicht, halveerde het percentage dat aangaf de regel niet gelezen of ontvangen te hebben tot 32%.

Conclusie: Uit de literatuurstudie en ons onderzoek blijkt dat vrouwen over meer voorkennis beschikken, zowel in het algemeen als specifiek over pigmentvlekjes. Bij jongvolwassenen valt de belangrijke rol van familie, vrienden en kennissen op voor zowel gezondheidsinformatie als het maken van een afspraak bij de huidspecialist. De ?Euro Melanoma? campagne is niet breed gekend. De specifieke ABCDE-regel daarentegen wordt wel door de meerderheid van de patiënten bij de huidspecialist herkend. Slechts 14% van de patiënten bij de huidspecialist was doorverwezen door de huisarts: verder onderzoek zal moeten uitwijzen wat de rol van de huisarts bij het opsporen en opvolgen van pigmentvlekjes dient te zijn volgens de patiënt.